

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobkyně: **Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.**, se sídlem Staré náměstí 69, Sokolov, zast. Mgr. Lukášem Zdvihalem, advokátem, se sídlem Dušní 10, Praha 1, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu hospodářské soutěže**, se sídlem třída Kpt. Jaroše 7, Brno, za účasti osoby zúčastněné na řízení: ČEZ, a.s., se sídlem Duhová 2, Praha 4, zast. JUDr. Karlem Muzikářem, LL.M., advokátem, se sídlem Křižovnické náměstí 2, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 11. 6. 2015, č. j. 62 A 41/2015 – 173,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Předcházející řízení a obsah kasační stížnosti

[1] Žalobou ze dne 9. 3. 2015 se žalobkyně domáhala ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který spatřovala v tom, že ji žalovaný neumožnil účast ve správním řízení, které vede s osobou zúčastněnou na řízení ohledně jejího možného zneužívání dominantního postavení na trhu s hnědým energetickým uhlím v České republice. Žalobkyně se svého postavení účastníka řízení aktivně domáhala, avšak žalovaný ji

přípisem ze dne 8. 1. 2015 sdělil, že ji postavení účastníka předmětného správního řízení nenáleží.

[2] Žalobkyně poukazovala na to, že ustanovení § 21a odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOHS“) je nutné vykládat a aplikovat materiálně s ohledem na všechny okolnosti případu; v citovaném ustanovení nadto není výslovně řečeno, že žalovaný řízení o zneužívání dominantního postavení vede pouze s tím subjektem, který se vytykánoho protiprávního jednání dopustil. Účastníkem správního řízení byla ostatně žalobkyně i v minulosti, kdy žalovaný šetřil totožné protiprávní jednání osoby zúčastněné, přičemž nyní řešený delikt je podle jejího názoru pouze pokračováním původního protiprávního jednání. Žalovaný měl při svém postupu rovněž přihlídnout k tomu, že na primárním trhu s hnědým energetickým uhlím jsou přítomni pouze 3 dodavatelé, tudíž protiprávní jednání osoby zúčastněné na řízení má podstatný vliv i na žalobkyni, neobstojí tudíž obecné tvrzení žalovaného, že musí chránit abstraktní hospodářskou soutěž. Pokud ji žalovaný s jejími námitkami odkazuje na civilní soud, pozastavuje se nad tím, jak má své nároky u civilního soudu vznést, když ten bude vycházet z rozhodnutí žalovaného, na jehož obsah nebude mít žalobkyně jakýkoli vliv. Neumožnění její účasti v předmětném správním řízení navíc může způsobit, že nedojde k dostatečnému prošetření věci a vydání zákonného meritorního rozhodnutí. Rozhodnutí, jímž žalovaný osobě zúčastněné na řízení uloží splnění závazků, přitom založí práva i povinnosti žalobkyně, tudíž není možné jí upírat postavení účastníka správního řízení. Pokud v dané věci vznikl spor o účastenství v řízení, měl žalovaný i tak použít správní řád jako pomocné východisko, jak ostatně požaduje judikatura Nejvyššího správního soudu.

[3] Žalobkyně trvala na tom, že pokud podala podnět k zahájení předmětného řízení a pokud tímto protiprávním jednáním byla poškozena, měla by mít postavení účastníka předmětného správního řízení, které bude mít podstatný vliv na její situaci. Skutečnost, že protiprávním jednáním osoby zúčastněné na řízení je žalobkyně dotčena na svých právech, dokládá tím, že osoba zúčastněná na řízení vůči ní uplatňuje likvidační smluvní pokuty a nárok na náhradu škody bez relevantní opory ve skutkovém stavu věci; pokud tyto věci bude žalovaný řešit, bude z povahy věci rozhodovat i o jejích právech. Jestliže žalovaný tvrdí, že primárním cílem jeho činnosti je ochrana hospodářské soutěže jako fenoménu, pak v žádném případě tuto ochranu nelze podle žalobkyně oddělovat od ochrany jednotlivých soutěžitelů, kterým je ochrana poskytována právě ve spojení s ochranou hospodářské soutěže. Žalobkyně nemá záruku, že pokud jí nebude přiznáno postavení účastníka řízení, žalovaný k jejím jednotlivým připomínkám přihlédne, přičemž považuje za důležité, aby tak žalovaný učinil, protože jinak nebudou její práva dostatečně chráněna a hrozí, že bude pokračováno v protiprávním jednání ze strany osoby zúčastněné na řízení. Protiprávní postup žalovaného v neposlední řadě dokládá i to, že o jejím účastenství nerozhodoval usnesením, ale neformálními přípisy, čímž jí zabránil v možnosti podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu. Žalobkyně proto navrhovala, aby soud konstatoval, že žalovaný se dopustil nezákonného zásahu do jejích práv tím, že jí nepřiznal postavení účastníka správního řízení vedeného pod sp. zn. S 594/2014/DP, a aby mu uložil, že musí tento nezákonný zásah odstranit. Dále požadovala, aby soud určil, že žalovaný postupem při vyřízení její námitky o nepřiznání účastenství v předmětném

pokračování

správním řízení ji nezákonně zkrátil na základním právu na spravedlivý proces a nepřímo na jejích veřejných subjektivních právech podle § 11 ZOHS.

[4] Žalovaný se k věci vyjádřil v přípisu ze dne 27. 3. 2015, v němž zdůraznil, že nejsou splněny všechny procesní podmínky pro přijetí této žaloby, neboť žalobkyně netvrdí, že byla jeho postupem zkrácena na svých právech přímo, ale pouze nepřímo. Veškeré obavy žalobkyně vyjádřené v žalobě nemají navíc původ v činnosti nebo nečinnosti žalovaného, ale osoby zúčastněné na řízení. Žalovaný ani nemohl zkrátit práva žalobkyně, neboť jak vyplývá ze ZOHS, nemůže být žalobkyně účastníkem řízení, jehož předmětem je zneužívání dominantního postavení jiným soutěžitelem. ZOHS přitom jakékoli výjimky z tohoto pravidla neumožňuje. Pokud žalobkyně požaduje, aby mohla být účastníkem předmětného správního řízení s ohledem na možnost uložení nápravných opatření, žalovaný vysvětlil, že nápravná opatření budou uložena pouze osobě zúčastněné na řízení, nikoli žalobkyni, tudíž ani z tohoto důvodu nelze dovozovat, že by žalobkyně byla dotčena na svých právech a povinnostech. Účastníkem řízení by žalobkyně byla tehdy, pokud by jí žalovaný ukládal pokutu nebo nápravné opatření, to však není posuzovaný případ, neboť žalobkyně se žádného protiprávního jednání nedopustila. Žalovaný souhlasil s tím, že v minulosti mu právní úprava účinná do 1. 6. 2004 umožňovala přiznat účastenství i osobě, jejíž práva nebo povinnosti mohla být jeho rozhodnutím podstatně dotčena, pokud o to požádá, avšak novela provedená zákonem č. 340/2004 Sb. tuto možnost zrušila. Odkaz žalobkyně na judikaturu Nejvyššího správního soudu není na místě, neboť se týká zcela jiných právních předpisů, které obsahovaly odlišnou právní úpravu. Závěr o specialitě právní úpravy obsažené v ZOHS ostatně potvrdil i Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 9 Afs 72/2013. Žalovaný proto navrhoval, aby soud předmětnou žalobu odmítl v části, v níž se žalobkyně domáhá konstatování, že do jejích práv bylo nepřímo zasazeno, ve zbytku navrhoval zamítnutí žaloby.

[5] Osoba zúčastněná na řízení se k žalobě vyjádřila v přípisu ze dne 30. 4. 2015, v němž namítala, že žaloba je opožděná, protože žalobkyně nesprávně vychází z data doručení přípisu žalovaného dne 8. 1. 2015, avšak rozhodujícím okamžikem pro stanovení počátku běhu zákonné lhůty pro podání žaloby dle § 84 odst. 1 s. ř. s. byla znalost žalobkyně o skutkových okolnostech případu, z nichž vyplývá konání či nekonání správního orgánu, v němž je spatřován nezákonný zásah. Znalost o tom, že ji žalovaný neumožní postavení účastníka řízení, měla žalobkyně nejpozději již dne 8. 10. 2014, kdy o této skutečnosti byla poprvé žalovaným informována. Pokud by snad soud neodmítl žalobu jako opožděnou, nesplnila žalobkyně základní podmínku aktivní žalobní legitimace pro podání žaloby na ochranu před nezákonným zásahem, když v rozporu s § 82 s. ř. s. vůbec netvrdí, že by byla zkrácena přímo na svých právech tvrzeným nezákonným zásahem, pouze uvádí nepatřičné konstrukce bez jakékoli právní či skutkové opory. Žalobkyně nadto nemohla být vůbec dotčena na svých právech, neboť ustanovení § 21a odst. 2 ZOHS naprosto vylučuje, že by v dané věci nějaké právo měla. Žalovaný ani ZOHS totiž nechrání konkrétního soutěžitele a jeho subjektivní práva, ale hospodářskou soutěž jako celek. Argumentace žalobkyně tedy jde proti znění ZOHS, stávající rozhodovací praxi a proti závěrům příslušné odborné literatury. Osoba zúčastněná na řízení proto navrhovala, aby soud žalobu odmítl jako nepřipustnou, resp. ji zamítl.

[6] Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 11. 6. 2015, č. j. 62 A 41/2015 – 173, žalobu jako nedůvodnou zamítl. V odůvodnění dospěl k závěru, že žaloba je přípustná, žalobkyně je k podání žaloby aktivně procesně legitimována, neboť ve své žalobě dovozovala přímý zásah do svých práv tím, že s ní žalovaný nejednal jako s účastníkem řízení, ač by podle jejího názoru měl. K otázce včasnosti žaloby krajský soud uvedl, že za rozhodný okamžik pro počítání lhůty pro podání předmětné žaloby určil datum 8. 1. 2015, kdy byl žalobkyni doručen přípis ze dne 8. 1. 2015, v němž se dozvěděla, že s ní žalovaný nebude jednat jako s účastníkem řízení. Přípis žalovaného ze dne 7. 10. 2014 nelze označit za okamžik určující běh subjektivní lhůty pro podání žaloby, neboť jeho prostřednictvím byla žalobkyně informována pouze o tom, že bylo zahájeno řízení proti osobě zúčastněné na řízení. K věci samé uvedl, že primárním zájmem, k němuž činnost žalovaného směřuje, je (veřejnoprávní) ochrana hospodářské soutěže. Jednotlivé účastníky hospodářské soutěže žalovaný chrání pouze nepřímě. ZOHS upravuje dle závěru soudu dva typy řízení – a to řízení o povolení spojení (zahájené na návrh) a ostatní řízení (zahájená z moci úřední). Okruh účastníků těchto řízení plyne z § 21a ZOHS. Předmětné správní řízení se vede o podezření ze spáchání správního deliktu – konkrétně ze zneužití dominantního postavení. V těchto řízeních zahájených z moci úřední však nemůže mít podle ZOHS postavení účastníka ten, kdo podal podnět k jeho zahájení; tento závěr ostatně vyplývá i z toho, že i v jiných oblastech práva je účastníkem řízení vedených pro podezření ze spáchání správních deliktů pouze ten, „proti němuž“ je takové řízení vedeno. Správní řád a jeho definici účastníků řízení použít nelze, protože ZOHS obsahuje speciální úpravu účastenství a protože to správní řád v této otázce výslovně vylučuje. Tomuto závěru ostatně odpovídá i výslovná vůle zákonodárce obsažená v důvodové zprávě k zákonu č. 340/2004 Sb. Řízení vedené žalovaným pod sp. zn. S594/2014/DP není řízením o podezření ze spáchání správního deliktu žalobkyní, tudíž v něm nemůže být rozhodováno o jejích právech a povinnostech. Dovolává-li se žalobkyně toho, že Úřad může uložit nápravná opatření, bylo by k jejich závaznosti vůči ní třeba, aby jí byla uložena, přičemž v takovém případě by byla účastníkem řízení. Soud odmítl gramatický výklad ustanovení § 21a ZOHS vztahující se k množnému číslu podáváný žalobkyní, neboť plurál zjevně dopadá na případ společné dominance a kartelových dohod, u kterých může být více subjektů. Unijní pravidla v oblasti ochrany hospodářské soutěže, kterých se žalobkyně dovolává, nejsou na věc aplikovatelná, neboť upravují vedení řízení před Komisí, nadto z nich nevyplývá, že by ten, kdo učinil podnět k zahájení řízení, měl postavení účastníka správního řízení. Soud proto uzavřel, že žalovaný postupoval v souladu se zákonem, pokud žalobkyni nepřiznal postavení účastníka řízení; není tedy splněna podmínka vyplývající z § 82 s. ř. s., a sice, že by se žalovaný dopustil úkonu vůči žalobkyni kvalifikovatelnému jako nezákonný zásah.

[7] Proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 11. 6. 2015, č. j. 62 A 41/2015 – 173, podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost ze dne 29. 6. 2015, v níž uvedla, že ji podává z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V doplnění kasační stížnosti ze dne 5. 8. 2015 setrvala na stanovisku, že krajský soud nedostatečně zvážil všechny okolnosti případu, a to zejména s ohledem na charakter předmětného správního řízení, které se vede pro možné zneužití dominantního postavení společností ČEZ a.s., na trhu s hnědým energetickým uhlím v České republice. Právě tato skutečnost byla důvodem pro podání podnětu k žalovanému ze strany stěžovatelky. Stěžovatelce je totiž vnucováno,

pokračování

aby dodávala společnosti ČEZ hnědé energetické uhlí za podmínek vymykajících se (zejména v cenové rovině) běžným podmínkám na relevantním trhu s uhlím, což z povahy věci zasahuje do právní sféry osoby poškozené tímto zneužívajícím jednáním. Vyslovila přitom přesvědčení, že bez řádné spolupráce s ní nemůže žalovaný věc náležitě zjistit a posoudit, zvláště když předmětné správní řízení má úzkou návaznost na předchozí řízení zahájené v roce 2006. Zdůraznila, že žalovaný může uložit nápravné opatření, které se bude z povahy věci dotýkat její právní sféry, tudíž je nutné dovodit, že žalovaný bude rozhodovat i o jejích právech a povinnostech. Z důvodové zprávy k zákonu č. 340/2004 Sb. nelze vycházet absolutně, jak činí krajský soud, neboť ten se nijak nezabýval, jaká procesní práva, která tato důvodová zpráva popisuje, třetím osobám zůstanou zachována. Podle stěžovatelky je zjevné, že tyto osoby žádná použitelná práva nemají, a to zvláště v případě řízení ohledně diskriminačního jednání dominantního soutěžitele, jako tomu je v posuzované věci. Vyslovila přitom přesvědčení, že její procesní postavení nemůže být slabší než má ten, kdo podává námitky vůči spojení soutěžitelů. Účelem uvedeného zákona nemohlo být zbavení osob odlišných od delikventa jakékoliv možnosti ovlivňovat průběh správního řízení.

[8] Zdůraznila, že vydáním meritorního rozhodnutí nebude pouze dotčena její sféra, ale bude rovněž přímo rozhodováno o jejích právech, protože jinak nemůže žalovaný v případě diskriminačního zneužívajícího jednání dominanta ochránit hospodářskou soutěž, čehož se žalovaný neustále dovolává. Ve správním řízení totiž musí dojít k uložení opatření, jež povede ke změně dlouhodobé kupní smlouvy, která zakládá předmětné protiprávní jednání osoby zúčastněné na řízení, tudíž bude rozhodováno o právech a povinnostech stěžovatelky jako protistrany tohoto smluvního vztahu. V takovém případě je nutné, aby stěžovatelka měla postavení účastníka řízení, jak o tom hovoří ustanovení § 21a odst. 2 ZOHS. Stěžovatelka v tomto směru poukázala na absurditu závěrů krajského soudu, podle něhož je možné uložit nápravné opatření delikventovi, vůči kterému bude takové opatření vynutitelné, za účelem ochrany hospodářské soutěže, avšak protistrana smluvního vztahu, která je tímto protiprávním jednáním dotčena, se nemůže předmětného správního řízení, které se jí imanentně týká, účastnit. Rozhodnutí o nápravě závadného stavu bez rozhodnutí o právech a povinnostech stěžovatelky je podle jejího názoru z povahy věci vyloučeno.

[9] V neposlední řadě stěžovatelka poukázala na to, že mezi ní a osobou zúčastněnou na řízení probíhá řada civilních sporů, jejichž výsledek je v podstatné míře ovlivněn právě rozhodnutím žalovaného o zneužití dominantního postavení ze strany osoby zúčastněné na řízení. Civilní soud bude totiž rozhodnutím žalovaného vázán a bude z něj vycházet, tudíž aby měla stěžovatelka garantováno právo na spravedlivý proces, je nutné, aby mohla předkládat ve správním řízení návrhy, které povedou k dostatečnému zjištění skutkového stavu věci a ke spravedlivému rozhodnutí. Stěžovatelka proto navrhovala, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[10] Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil podáním ze dne 20. 8. 2015, v němž poukázal na to, že jeho předchozí postupy učiněné ve správním řízení zahájeném v roce 2006 nemohou být nyní přezkoumávány z důvodu uplynutí příslušných procesních lhůt. Zdůraznil však, že v tomto minulém řízení byly uloženy povinnosti pouze osobě zúčastněné na řízení, nikoli stěžovateli. Odpovědnostní vztah byl pouze mezi osobou

zúčastněnou na řízení a žalovaným, který mohl splnění tam uvedených povinností vynucovat. Stěžovatelka z nich mohla profitovat pouze nepřímo v důsledku změny chování osoby zúčastněné na řízení. Rozhodnutí žalovaného promítnout do smluvních vztahů se stěžovatelkou určitá ustanovení, žádná práva stěžovatelce na to, aby tato ustanovení byla uplatňována, podle jeho názoru nezakládá; tímto titulem je naopak následná nově uzavřená smlouva. Specifika, kterých se stěžovatelka dovolává, byla zákonodárcem zohledněna, proto byla přijata speciální úprava účastenství v řízeních vedených v ZOHS. Tento zákon přitom chrání primárně hospodářskou soutěž jako takovou, nikoli jednotlivé soutěžitele. Jde o vztah mezi narušitelem soutěže a žalovaným, který toto narušení trestá. Předmětná zvláštní úprava proto nepřipouští účast poškozeného či jiných osob v řízení o porušení ZOHS, neboť o jejich právech a povinnostech se v takovém řízení nejedná. Stěžovatelka by byla účastníkem řízení pouze tehdy, pokud by bylo zjištěno porušení ZOHS z její strany, což se však nestalo.

[11] Žalovaný vyslovil přesvědčení, že stěžovatelka chce ovlivnit případná nápravná opatření; k tomu však uvedl, že tam případně uložené povinnosti se týkají pouze osoby zúčastněné na řízení, tudíž jimi stěžovatelka nebude vázána a nemohla by je ani vynucovat. Pouze pokud by nápravné opatření ukládalo výslovně nějakou povinnost stěžovatelce, byla by účastnicí předmětného správního řízení. To by však bylo možné pouze tehdy, pokud by se stěžovatelka dopustila protiprávního jednání, za které by ji bylo nápravné opatření ukládáno. Jelikož se nápravné opatření nedotkne právní sféry stěžovatelky, nemusí se proti němu bránit. Zdůraznil, že k případnému nahrazení smluvních ujednání může dojít pouze na základě změny smluvních vztahů, nikoli jeho případným rozhodnutím obsahujícím uložení nápravných opatření. Pokud se stěžovatelka dovolává toho, aby jí bylo od jejího smluvního partnera poskytnuto spravedlivé protiplnění, dostává se mimo sféru správního práva a uplatňuje své soukromoprávní nároky, které však nemohou být řešeny jeho rozhodováním. Ani případné řízení před civilním soudem nelze ztotožnit s řízením vedeným žalovaným. Žalovaný tedy uzavřel, že pouze civilní soud může rozhodovat o právech a povinnostech stěžovatelky, kterých se dovolává v kasační stížnosti, nikoli správní orgán. Pokud stěžovatelka dovozuje, že zákonodárce nezamýšlel zbavit ji všech procesních práv, žalovaný odvětil, že i za současného stavu má stěžovatelka zaručeno právo být slyšena, neboť žalovanému může poskytovat řadu informací, čehož ostatně stěžovatelka hojně využívá. Žalovaný proto navrhoval, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

[12] Osoba zúčastněná na řízení v přípisě ze dne 26. 8. 2015 vyjádřila přesvědčení, že krajský soud v projednávané věci rozhodl v souladu se zákonem. K tvrzení stěžovatelky, že soud přehlédl historickou souvislost s předešlým správním řízením, uvedla, že je nepřipustná, neboť se jedná o zcela novou argumentaci. Ostatně jí nebylo zřejmé, z čeho tuto souvislost stěžovatelka dovozuje, zvláště když v současnosti nelze přezkoumávat nápravná opatření uložená v předchozím řízení. Krajský soud správně a podrobně vysvětlil, že by muselo být v dané věci zasaženo právo stěžovatelky, aby žaloba mohla být důvodná. Argumentace stěžovatelky o tom, že žalovaný bude ve správním řízení rozhodovat o jejích právech, nemá oporu v zákoně, v judikatuře správních soudů, ani v soudobé odborné literatuře. Ze znění zákona bez jakýchkoli pochyb vyplývá, že účastníkem řízení může být pouze osoba šetřená pro zneužití dominantního postavení, tedy potencionální delikvent. V minulosti sice žalovaný měl pravomoc přiznat postavení

pokračování

účastníka řízení i jiným osobám, avšak tato možnost byla zrušena novelou provedenou zákonem č. 340/2004 Sb.; přijetím argumentace stěžovatelky by tedy došlo k popření předmětné změny právní úpravy. Důvodová zpráva k této novelizaci ostatně uvádí, která práva třetích osob jsou ve správních řízeních chráněna, a to i výčtem konkrétních procesních pravidel. Není tudíž pravdivé tvrzení stěžovatelky, že její práva nejsou dostatečně chráněna. I kdyby osoba zúčastněná na řízení připustila, že by stěžovatelka měla nějaká práva, která by rozhodnutím žalovaného byla dotčena, ani tato skutečnost nedokládá, že musí být účastníkem správního řízení, neboť ZOHS obsahuje pravidlo, že účastníkem řízení je pouze ten, o jehož právech a povinnostech je jednáno a rozhodováno. Stěžovatelka v neposlední řadě mylně dovozuje, že účelem ZOHS a příslušných správních řízení je ochrana jejich subjektivních práv či konkrétních zájmů jednotlivých soutěžitelů, což je však v rozporu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu.

[13] Osoba zúčastněná na řízení vyjádřila stanovisko, že řízení týkající se zneužití dominantního postavení nemá žádná specifika oproti jiným řízením vedeným dle ZOHS. Všechna řízení vedená dle ZOHS totiž mají význam pro osoby poškozené protiprávním jednáním stíhaným dle citovaného právního předpisu. Stěžovatelkou zdůrazněná nápravná opatření budou uložena pouze a jen osobě zúčastněné na řízení, nikoli stěžovatelce, která se jich nebude moci dovolat; nebude tudíž rozhodováno o jejích právech a povinnostech. Ve vztahu k argumentaci stěžovatelky ohledně jejího porušení práva na spravedlivý proces v navazujícím civilním řízení uvedla, že stěžovatelka se nemůže pasovat do role jakéhosi druhého orgánu dozoru v působnosti ZOHS. Je to totiž žalovaný, který je povinen zjistit všechny okolnosti pro posouzení věci. Nadto nepřiznání postavení účastníka řízení stěžovatelce v dané věci nemůže mít jakýkoli nepříznivý dopad na její postavení v nesouvisejících soukromoprávních sporech vedených před civilními soudy. Osoba zúčastněná na řízení proto navrhovala, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

II.

Posouzení kasační stížnosti

[14] Stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek Krajského soudu v Brně vzešel (ustanovení § 102 s. ř. s.), kasační stížnost je včasná (ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s.) a přípustná, neboť nejsou naplněny důvody podle ustanovení § 104 s. ř. s.

[15] Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněného důvodu. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[16] Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatelka podala z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené „nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.“ Nesprávné posouzení právní otázky v předcházejícím řízení spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav byl krajským soudem aplikován nesprávný právní názor. Podle písm. d) téhož ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené „nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti

nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.“

[17] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[18] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkami nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Nepřezkoumatelnost je natolik závažnou vadou rozhodnutí krajského soudu, že se jí Nejvyšší správní soud musí zabývat i tehdy, pokud by ji stěžovatelka nenamítala, tedy z úřední povinnosti (srov. § 109 odst. 4 s. ř. s.). Má-li rozhodnutí soudu projít testem přezkoumatelnosti, je třeba, aby se ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. jednalo o rozhodnutí srozumitelné, s uvedením dostatku důvodů podporujících výrok rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dána především tehdy, opřel-li soud rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75), nebo pokud zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (viz např. rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 – 74). Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti; z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto; která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek); jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním; která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130).

[19] V případě napadeného rozsudku se krajský soud nedopustil výše uvedené nesrozumitelnosti v podobě vnitřní rozpornosti výroku, nerozlišení výroku a odůvodnění, nezjistitelnosti jeho adresátů či nevhodné formulace, protože napadené rozhodnutí jasně a přehledně obsahuje všechny zákonem předepsané náležitosti. Ostatně samotná stěžovatelka jeho obsahu porozuměla, přičemž s jeho závěry polemizuje v obsáhlé a podrobně vyargumentované kasační stížnosti. Nelze tudíž hovořit o tom, že by rozsudek krajského soudu byl nesrozumitelný. Skutečnost, že stěžovatelka se závěry soudu nesouhlasí, nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro jeho údajnou nesrozumitelnost.

[20] Pokud jde o nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu pro nedostatek důvodů, pod tento termín spadají rovněž nedostatky důvodů skutkových. Bude se typicky jednat, jak již bylo výše předesláno, o případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny. Ani v tomto směru nezjistil Nejvyšší správní soud žádné pochybení krajského soudu, neboť ten uvedl, z jakého důvodu považuje postup žalovaného za zákonný. Krajský soud v Brně se v odůvodnění tohoto rozhodnutí tedy řádně vyjádřil k zákonnosti postupu žalovaného a správně zjistil skutkový stav věci. Krajský soud pouze vyjádřil svůj právní názor ohledně (ne)důvodnosti žaloby;

pokračování

z faktu, že nepřisvědčil argumentaci stěžovatelky a že dospěl k závěrům, se kterými nesouhlasí, nelze dovozovat nepřezkoumatelnost rozsudku.

[21] Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku uvedl dostatečnou a vnitřně ucelenou argumentaci, jejíž prostřednictvím ve svém důsledku vyvrátil dílčí námitky stěžovatelky, a to i ty, kterými se dovolávala návaznosti na předchozí správní řízení vedené žalovaným. Nelze tudíž jeho rozsudku vytýkat nepřezkoumatelnost z toho důvodu, že krajský soud výslovně nereagoval na jednotlivé parciální tvrzení stěžovatelky dovolávající se „skutkových zvláštností v podobě provázanosti s předchozím správním řízením“, neboť to by bylo zbytečné s ohledem na závěr soudu, že výklad ZOHS objektivně neumožňuje účast třetích subjektů, a to bez ohledu na jejich subjektivní představu ohledně dotčenosti na svém právním postavení. Fakt, že argumentace soudu neodpovídá na každý dílčí argument stěžovatelky, tedy nezpůsobuje nepřezkoumatelnost rozsudku (srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013 – 25), neboť postačuje, pokud odůvodnění rozhodnutí obsahuje argumentaci, která žalobní body stěžovatelky z logiky věci jako nedůvodné vyvrací.

[22] K námitkám stěžovatele dovozující nesprávné právní posouzení věci Nejvyšší správní soud uvádí následující:

[23] Podle ustanovení § 1 odst. 1 ZOHS „*Tento zákon upravuje ochranu hospodářské soutěže na trhu výrobků a služeb (dále jen "zboží") proti jejímu vyloučení, omezení, jinému narušení nebo ohrožení (dále jen "narušení") a) dohodami soutěžitelů (§ 3 odst. 1), b) zneužitím dominantního postavení soutěžitelů, c) spojením soutěžitelů, nebo d) orgány státní správy při výkonu státní správy, orgány územní samosprávy při výkonu samosprávy a při přeneseném výkonu státní správy a orgány zájmové samosprávy při přeneseném výkonu státní správy (dále jen „orgány veřejné správy“).*“ Podle ustanovení § 11 odst. 3 ZOHS „*namísto rozhodnutí podle odstavce 2 Úřad rozhodne o zastavení řízení za podmínky, že účastníci řízení Úřadu společně navrhli závazky ve prospěch obnovení účinné hospodářské soutěže, které jsou dostatečné pro ochranu hospodářské soutěže a jejichž splněním se odstraní závadný stav, a že zneužití dominantního postavení nemělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže. V takovém rozhodnutí může Úřad rovněž stanovit podmínky a povinnosti nutné k zajištění splnění těchto závazků. Jestliže Úřad neshledá navržené závazky dostatečnými, důvody písemně sdělí účastníkům a pokračuje v řízení.*“ Podle ustanovení § 21a odst. 2 ZOHS „*v ostatních případech jsou účastníky řízení ti, o jejichž právech a povinnostech stanovených tímto zákonem má být v řízení jednáno a rozhodnuto.*“ Podle ustanovení § 25a ZOHS „*není-li tímto zákonem stanoveno jinak, postupuje se v řízení u Úřadu podle správního řádu, s výjimkou ustanovení o řešení rozporů mezi správním orgánem, který vede řízení, a správními orgány, které jsou dotčenými orgány, týkajících se řešení otázky, která je předmětem rozhodování, ustanovení o tom, komu lze uložit pořádkovou pokutu a do jaké výše ji lze uložit, ustanovení o zákazu změny napadeného rozhodnutí v neprospěch odvolatele, ustanovení o lhůtách pro vydání rozhodnutí, dále z ustanovení o zvláštnostech řízení o rozkladu, ustanovení o složení rozkladové komise a o možném způsobu ukončení řízení o rozkladu a dále ustanovení o účastnících řízení a ustanovení o postupu při pochybnostech, zda je někdo účastníkem řízení; ustanovení správního řádu o účastnících řízení podle zvláštního zákona se však použijí.*“

[24] Meritorní námitkou a podstatou sporu mezi účastníky soudního řízení je posouzení toho, zda stěžovatelka jako osoba podávající podnět k zahájení správního řízení o možném zneužití dominantního postavení jiným soutěžitelem, která se jeho údajným protisoutěžním jednáním cítí poškozena na svých právech, může být účastníkem správního řízení vedeného žalovaným podle ustanovení § 11 ZOHS proti tomuto jinému subjektu.

[25] K zodpovězení této otázky považuje Nejvyšší správní soud za stěžejní určení objektu ochrany ZOHS. Tímto objektem je hospodářská soutěž jako fenomén, nikoli ochrana jednotlivců a soutěžitelů – srov. § 1 odst. 1 ZOHS, navazující odbornou literaturu (Jindřiška Munková, Jiří Kindl: Zákon o ochraně hospodářské soutěže (EKZ), 2. vydání, Praha 2009, s. 15 - 25) a judikaturu (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2007, č. j. Komp 3/2006 – 511; rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2013, č. j. 1 Afs 7/2009-753; rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2005, č. j. 2 A 13/2002 - 424).

[26] Zákon o ochraně hospodářské soutěže tedy zjevně chrání hospodářskou soutěž jako ekonomický fenomén, který je hoden ochrany sám o sobě i prostřednictvím veřejnoprávní regulace zakotvené v citovaném ZOHS. Prostřednictvím účinné hospodářské soutěže ničím nenarušené je totiž možné z hlediska nejobecnější ekonomické teorie dosáhnout technologického rozvoje, racionalizace ekonomických procesů a přinést tak výhody spotřebitelům – viz. Michael Kincl, Veřejnoprávní ochrana hospodářské soutěže v České republice, Právo a podnikání, 2007, č. 7. Tento předpis tedy obsahuje právní regulaci vztahu mezi státem – nositelem veřejné moci – a jednotlivými soutěžiteli, účastníky hospodářské soutěže, kteří mohou svým jednáním hospodářskou soutěž vyloučit, omezit, narušit či ohrozit. ZOHS tedy představuje především typickou veřejnoprávní regulaci hospodářství.

[27] Nejvyššímu správnímu soudu je z logiky věci zřejmé, že hospodářská soutěž neexistuje jako fenomén sama o sobě, neboť hospodářská soutěž vzniká a existuje tam, kde je střet nabídky a poptávky subjektů (soutěžitelů), tudíž jejím pojmovým znakem je mnohost subjektů. Narušení hospodářské soutěže z hlediska ZOHS nelegálním jednáním tedy patrně bude mít ve svém důsledku negativní vliv na jiné účastníky hospodářské soutěže – soutěžitele a spotřebitele.

[28] To, že narušení hospodářské soutěže se pravděpodobně negativně projeví ve sféře jiných soutěžitelů, však ale ještě neznamená, že lze přijmout výklad, kterým se zcela promění koncepce správního řízení před žalovaným a koncepce samotného ZOHS. Soukromoprávní důsledky střetu nabídky a poptávky, který však byl ovlivněn z hlediska ZOHS protiprávním jednáním, neboť se jednalo o narušení hospodářské soutěže dohodou soutěžitelů nebo zneužitím dominantního postavení soutěžitele, totiž neřeší tento veřejnoprávní předpis ani řízení vedené před žalovaným, ale předpisy soukromého práva, a to typicky prostřednictvím úpravy nekalé soutěže, případně prostřednictvím nároků z náhrady škody, přičemž tyto ryze soukromoprávní odpovědnostní spory mají být řešeny pořadem práva před civilními soudy. V civilním řízení tedy bude možné v dané věci určit, zda je dlouhodobá kupní smlouva z roku 2007 neplatná a zda má stěžovatelka nárok na dohodnutou kupní cenu a v jaké výši. Tyto otázky tedy nemůže žalovaný posoudit,

pokračování

zhodnotit, ani o nich závazně rozhodnout, byť se toho stěžovatelka dovolává, neboť by tím rozhodoval o soukromoprávní otázce, která je v pravomoci civilních soudů.

[29] Řízení před žalovaným totiž nemá být fórum pro řešení soukromoprávních sporů mezi soutěžiteli, byť by prvotní příčinou vzniku těchto sporů mělo být údajné protiprávní jednání jedné strany sporu z hlediska ZOHS, k čemuž de facto směřuje argumentace stěžovatelky. Nejvyšší správní soud v tomto směru podpůrně poukazuje na ustanovení § 1 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, podle kterého *„ustanovení právního řádu upravující vzájemná práva a povinnosti osob vytvářejí ve svém souhrnu soukromé právo. Uplatňování soukromého práva je nezávislé na uplatňování práva veřejného“*, z něhož lze pro souzenou věc vyvodit dílčí závěr, že společenské vztahy jsou zároveň regulovány jak soukromoprávními předpisy, tak i veřejnoprávními, přičemž je věcí příslušných odvětví práva zásadně samostatně určit důsledky porušení právních povinností vyplývajících ze soukromého a z veřejného práva.

[30] Veřejnoprávní předpisy – zde ZOHS – tedy mají stanovit, jaké jednání považují za protiprávní, soukromoprávní předpisy pak mají případně určit, jaký důsledek takový veřejnoprávní zákaz má v rovině soukromoprávních vztahů. Nelze však zpětně dovozovat, že soukromoprávní spory mají být bez opory v příslušném předpise zohledněny ve veřejnoprávním řízení, protože potom by se značným způsobem setřel rozdíl mezi veřejnoprávním a soukromoprávním řízením a došlo by ke kumulativnímu uplatňování soukromého a veřejného práva v jednom řízení, často i před správním orgánem, který by však nemohl soukromoprávní spory samotné řešit.

[31] Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že řízení před žalovaným podle ZOHS má tedy řešit pouze veřejnoprávní otázky – srov. § 21 odst. 2 ZOHS, nikoli soukromoprávní námitky, jejichž prostřednictvím stěžovatelka dovozuje, že má být účastníkem správního řízení. Nejvyšší správní soud totiž nezpochybňuje argumentaci stěžovatelky, že údajným protiprávním jednáním osoby zúčastněné na řízení, kterým se měla vůči ní dopustit zneužití svého dominantního postavení, došlo pravděpodobně k negativnímu zásahu zejména do jejich majetkových práv, ale účastenství v řízení před žalovaným podle ZOHS není vázáno na tyto soukromoprávní aspekty, ale na veřejnoprávní otázky v té podobě, komu - zjednodušeně řečeno - bude ukládána pokuta nebo nápravné opatření.

[32] Je přitom zjevné, že stěžovatelce žádná pokuta nebo nápravné opatření ukládány nebudou. Pokuta nebo nápravné opatření podle ZOHS totiž nelze uložit bez toho, že bude konstatována vina soutěžitele za správní delikt podle ZOHS – srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2015, č. j. 8 Afs 25/2012 - 351; jelikož stěžovatelka za daného stavu není viněna z porušení povinností podle ZOHS, nelze ji na základě takového protiprávního jednání uložit pokutu nebo nápravné opatření, tudíž nemůže být účastníkem předmětného správního řízení.

[33] Zákonodárce ostatně novelou č. 340/2004 Sb. výslovně vyloučil možnost účasti jiných subjektů, které by tohoto postavení podle předchozí právní úpravy dosáhly na základě argumentace, že jsou fakticky (materiálně) z hlediska soukromého práva dotčeny na svém postavení, a to zejm. v oblasti své majetkové sféry. Argumentace stěžovatelky

uplatněná v kasační stížnosti tedy zcela zjevně jde proti úmyslu zákonodárce, který byl ostatně výslovně vyjádřen i v důvodové zprávě citované krajským soudem.

[34] Pro posouzení účastenství soutěžitele v řízení podle ZOHS tedy je nutné naplnit kritéria vymezená tímto veřejnoprávním předpisem, který zjevně nepočítá se zohledněním soukromoprávních dopadů protiprávního jednání – srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 1. 2014, č. j. 1 Ans 12/2013 - 82. Argumentace stěžovatelky dovolávající se možnosti uložení nápravných opatření není podle názoru Nejvyššího správního soudu rovněž na místě, protože nápravné opatření bude ukládáno, jak bylo výše vysvětleno, pouze tomu, kdo porušil ZOHS, zde v případě prokázání viny osobě zúčastněné na řízení, nikoli stěžovatelce. Nadto prostřednictvím nápravných opatření nemá být řešen konkrétní soukromoprávní spor stěžovatelky a osoby zúčastněné na řízení, jak stěžovatelka ve své kasační argumentaci mylně tvrdí, ale má být jeho prostřednictvím dosaženo obnovení účinné hospodářské soutěže jako fenoménu. Nelze prostřednictvím uložení nápravných opatření, resp. jejich přijetím žalovaným, které pochopitelně nepřímě - s ohledem na výše popsanou provázanost hospodářské soutěže s jejími jednotlivými účastníky - bude mít dopad na soukromoprávní pozici stěžovatelky, dovozovat, že se tím tyto subjekty stávají účastníky správního řízení, aby mohly vlastní formulaci těchto nápravných opatření ovlivnit ve svůj prospěch.

[35] Výše uvedené závěry o tom, že stěžovatelka nemá procesní postavení účastníka řízení ve správním řízení vedeném vůči osobě zúčastněné na řízení z důvodu možného zneužití dominantního postavení dle ZOHS přitom neznamená, že by stěžovatelka nemohla žalovanému předkládat svá stanoviska a důkazy k prokázání jejího tvrzení o tom, že byl ZOHS osobou zúčastněnou na řízení porušen, případně požadovat nahlížení do správního spisu za splnění podmínek ustanovení § 38 odst. 2 správního řádu. Skutečnost, že třetí subjekt má horší procesní postavení než účastník správního řízení, vyplývá z právní úpravy a z logiky věci, nelze tudíž jejím prostřednictvím dovozovat, že stěžovatelka musí být účastníkem správního řízení. V opačném případě by procesní úprava obsažená v procesních ustanoveních veřejnoprávních předpisů podstatným způsobem ztrácela svůj smysl.

[36] Ve výsledku je to totiž žalovaný, kdo nese odpovědnost za to, že ve správním řízení budou zjištěny veškeré dostupné relevantní údaje a že se výsledné rozhodnutí vypořádává se všemi pochybnostmi. Stěžovatelce tedy nic nebrání, aby žalovanému sdělovala svá stanoviska ohledně údajného protiprávního jednání osoby zúčastněné na řízení, případně aby se dotazovala na stav správního řízení, avšak na základě pouhé této skutečnosti nelze dovodit, že stěžovatelka musí být účastníkem správního řízení.

[37] Rozlišení účastenství s ohledem na charakter dotčení daného subjektu ostatně odpovídá i rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2015, č. j. 9 Afs 72/2013 - 127, podle kterého *„ve správním řízení se na vymezení okruhu účastníků řízení obecně použijí ustanovení §§ 27 a 28 správního řádu. Jejich použití v řízeních vedených u žalovaného Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže však (s výjimkou ustanovení o účastnících řízení podle zvláštního zákona) vylučuje § 25a zákona o ochraně hospodářské soutěže, který obsahuje speciální úpravu účastenství ve svém § 21 odst. 1. Podle uvedeného ustanovení jsou účastníky řízení navrhovatel a ti, o jejichž právech a povinnostech má být v řízení jednáno a rozhodnuto. Tato formulace vylučuje, aby za účastníka řízení byl považován i ten, jehož práva, právem*

pokračování

chráněné zájmy nebo povinnosti, mohou být rozhodnutím dotčeny, nebo dokonce ten, kdo pouze tvrdí, že může být rozhodnutím přímo dotčen ve svých právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech. K obdobným závěrům ve vztahu k předcházejícímu zákonu o ochraně hospodářské soutěže z roku 1991, avšak formulačně obdobnému ustanovení o účastenství v řízení, dospěl Vrchní soud v Olomouci v usnesení ze dne 6. 5. 1996, sp. zn. 2 A 2/96, i Ústavní soud usnesením ze dne 2. 6. 1997, sp. zn. IV. ÚS 208/96 (dostupné na <http://nalus.usoud.cz>). Zákon o ochraně hospodářské soutěže tedy konstruuje pojetí účastníka řízení o spojení soutěžitelů v § 21 odst. 1 tak, že je jím výhradně ten, o jehož výlučně objektivních právech a povinnostech má být rozhodnuto. Jde tak o případy, kdy se řízení vede o jeho nárocích plynoucích z práva objektivního, nikoli o subjektivních zájmech, které toto objektivní právo chrání. Účastníkem tedy nemůže být ten, kdo v daném případě nedisponuje pozitivně vymezeným právem nebo není stížen pozitivně vymezenou povinností (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2004, čj. 2 A 11/2002 – OL – 227). Řízení o povolení spojení soutěžitelů je dle § 15 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže návrhovým řízením, v němž se posuzuje potenciální vliv navrhovaného spojení soutěžitelů na tržní prostředí. Návrh na zahájení tohoto řízení jsou povinni podat všichni soutěžitelé, kteří se hodlají spojit fúzí, mají nabýt podnik jiného soutěžitele nebo jeho část, mají získat kontrolu nad společně kontrolovaným podnikem, nebo soutěžitel, který má získat možnost přímo nebo nepřímo kontrolovat jiného soutěžitele. Pouze o právech a povinnostech těchto osob má být v řízení o povolení spojení soutěžitelů jednáno a rozhodnuto, a jsou proto jedinými účastníky tohoto řízení (obdobně usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 6. 5. 1996, sp. zn. 2 A 2/96, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2005, čj. 2 A 20/2002 – OL – 80). Ustanovení § 21 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže je proto v posuzované věci třeba vykládat tak, že účastníky řízení o povolení spojení soutěžitelů jsou pouze spojující se soutěžitelé.“

[38] Nejvyšší správní soud tedy s ohledem na výše uvedené uzavírá, že v předmětném správním řízení nebude rozhodováno o právech a povinnostech stěžovatelky, jak se domnívá ve své kasační stížnosti, byť případné rozhodnutí obsahující uznání viny osoby zúčastněné na řízení bude patrně mít nepřímo vliv i na její soukromoprávní postavení; avšak na základě této skutečnosti nelze dovozovat její účastenství ve správním řízení, neboť o jejích veřejných právech a povinnostech vyplývajících ze ZOHS nebude žalovaným rozhodováno. Stejně je ostatně judikováno Nejvyšším správním soudem ohledně účastenství osob dovozujících dopad rozhodnutí do své soukromoprávní sféry i v těch řízeních o jiných správních deliktech, v nichž se použije obecná úprava obsažená v § 27 správního řádu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 8. 2014, č. j. 4 Ads 94/2013 – 93). Stěžovatelka nemá „subjektivní veřejné právo na řádnou hospodářskou soutěž podle ZOHS“, případně na to, aby byla konstatována vina jiného subjektu dle jejích představ.

[39] Rozhodování o jejích soukromoprávních sporech s osobou zúčastněnou na řízení, kterého se stěžovatelka zjevně dovolává, je naopak svěřeno civilním soudům, pro jejichž rozhodování může mít rozhodnutí žalovaného vliv. I kdyby žalovaný dospěl k závěru, že osoba zúčastněná na řízení se nedopustila porušení ZOHS, nelze z toho jednoznačně usuzovat, že by stěžovatelka nemohla před civilními soudy prokázat, že určité ujednání obsažené v dlouhodobé kupní smlouvě bylo neplatné, a to z důvodu jeho možného rozporu se zákonem nebo dobrými mravy, případně aby prokázala, že k němu nemůže být přihlíženo, neboť je v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku. Nelze tedy

hovořit o tom, že by v důsledku nepřiznání postavení účastníka řízení mělo být porušeno právo stěžovatelky na spravedlivý proces v civilních řízeních.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[40] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud po přezkoumání napadeného rozsudku Krajského soudu v Brně k závěru, že nebyly naplněny tvrzené důvody podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s.ř. s., za použití ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. Kasační stížnost proto není důvodná a Nejvyšší správní soud ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[41] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla ve věci procesně úspěšná, proto nárok na náhradu nákladů řízení nemá; žalovanému náklady řízení nad rámec jeho běžné činnosti podle obsahu soudního spisu nevznikly, proto mu Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal. Osobě zúčastněné na řízení náhradu nákladů řízení rovněž nepřiznal, protože ta by jí podle ustanovení § 60 odst. 5 s. ř. s. náležela pouze v případě nákladů vzniklých v souvislosti s plněním povinnosti uložené soudem, přičemž Nejvyšší správní soud osobě zúčastněné na řízení žádnou povinnost neuložil.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. října 2015

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu